

Zaaknr. 950149
Kenmerk 950299

**ADVIESNOTA OVER AANPASSING BESLUIT RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING,
VERORDENING ART. 108 EN ART. 109 EN AANPASSING CONTROLEPROTOCOL V.A.
JAARREKENINGCONTROLE 2025 INCL. FINANCIEEL NORMENKADER 2025-2026**

Programmadirecteur: R. Wolbrink
Portefeuillehouder: K. van den Berg
Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over aanpassing besluit rechtmatigheidsverantwoording (Djuma nummer 838593), verordening art. 108, verordening art. 109 en controleprotocol voor de controle op de jaarrekening van Waterschap Brabantse Delta v.a. jaarrekening 2025 inclusief financieel normenkader 2025-2026, conform gewijzigd besluit Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

AGENDERING EN AFSTEMMING:

• Portefeuillehouderoverleg	6 oktober 2025
• Dagelijks bestuur	28 oktober 2025
• Commissie Financiën, bedrijfsvoering en digitalisering	19 november 2025
• Algemeen bestuur	17 december 2025

INLEIDING

Met ingang van boekjaar 2025 moeten we als waterschap zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven, in plaats van dat deze wordt opgesteld door de accountant. Het dagelijks bestuur geeft deze af aan het algemeen bestuur. Hiervoor heeft het algemeen bestuur op 20 november 2024 een verantwoordingsgrens bepaald, waarboven fouten of onduidelijkheden aangemerkt worden als een onrechtmatigheid en worden gerapporteerd in de bedrijfsvoeringsparagraaf van de jaarstukken. Daarnaast heeft het algemeen bestuur een rapporteringstolerantie vastgesteld waarboven individuele fouten of onduidelijkheden opgenomen worden in diezelfde paragraaf (zie besluit rechtmatigheidsverantwoording 838593).

Op 21 maart 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Met dit besluit is het Bado ook van toepassing op de waterschappen en is de goedkeuringstolerantie in het Bado aangepast: voor fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle gezamenlijk 2% van de omvangsbasis (artikel 2, lid 1) waarbij de omvangsbasis gelijk is aan de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves (artikel 2, lid 3). De goedkeuringstolerantie was 1% van de omvangsbasis waarbij de omvangsbasis gelijk was aan de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves.

Het besluit rechtmatigheidsverantwoording wijzigt conform Bado besluit datum 21 maart 2025 (Staatblad 2025, 99) als volgt:

Besluit rechtmatigheidsverantwoording	Was	Wordt
Verantwoordingsgrens	1 procent van de lasten <u>inclusief</u> toevoegingen aan de reserves	2 procent van de lasten <u>exclusief</u> toevoegingen aan de reserves
Rapporteringsgrens	5 procent van 1 procent van de lasten <u>inclusief</u> toevoegingen aan de reserves	5 procent van 2 procent van de lasten <u>exclusief</u> toevoegingen aan de reserves

Daarnaast zijn eveneens het controleprotocol voor de controle op de jaarrekening van Waterschap Brabantse Delta, de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Waterschap Brabantse Delta (art. 108) en de verordening controle op financieel beheer Waterschap Brabantse Delta (art.109) in lijn gebracht met het gewijzigde besluit Bado en is het huidige financiële normenkader, met daarin de interne en externe wet- en regelgeving met financiële consequenties voor het waterschap, aangevuld op basis van de door de Unie van Waterschappen opgeleverde overzicht met nieuwe en gewijzigde externe wet- en regelgeving met financiële consequenties. De wijziging in de verordeningen, artikelen 108 en 109, houdt in dat voortaan het gezamenlijke totaalbedrag van rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden wordt geëvalueerd ten opzichte van de verantwoordingsgrens. Voorheen werden deze bedragen afzonderlijk — dus óf rechtmatigheidsfouten óf onduidelijkheden — getoetst aan die grens. Daarnaast zijn de AB-besluiten over 2025 opgenomen in het overzicht met interne regelgeving, mits hieraan financiële consequenties verbonden zijn.

Voorstel:

Het algemeen bestuur stemt in met:

1. aanpassing verantwoordingsgrens van 2 procent van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves;
2. aanpassing rapporteringsgrens van 5 procent van 2 procent van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves;
3. het geactualiseerde controleprotocol vanaf jaarrekening 2025 inclusief het financiële normenkader voor de boekjaren 2025 en 2026;
4. de geactualiseerde verordening financieel beleid, beheer en organisatie Waterschap Brabantse Delta (art. 108);
5. de geactualiseerde verordening controle op financieel beheer Waterschap Brabantse Delta (art. 109).

BEOOGD EFFECT

Doel van de rechtmatigheidsverantwoording is een versterking van de rol van het algemeen bestuur. Doordat het dagelijks bestuur voortaan een rechtmatigheidsverklaring afgeeft aan het algemeen bestuur, wordt beoogd dat het gesprek over (financiële) rechtmatigheid nadrukkelijker plaatsvindt tussen beide bestuursorganen. Hierdoor kan los van de accountantsverklaring het goede gesprek plaatsvinden over het belang van het realiseren van de doelstellingen binnen de daarvoor ter beschikking gestelde (financiële) middelen en wettelijke kaders.

Het doel van het controleprotocol en de verordeningen art. 108 en art. 109 is om aan het dagelijks bestuur en de accountant nadere aanwijzingen te geven over:

- de reikwijdte van de controle;
- de daarvoor geldende normstellingen
- de daarbij verder te hanteren goedkeuringstolerantie, rapporteringstoleranties en verantwoordingsgrens.

Het algemeen bestuur kan de accountant alleen nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen. De wettelijke minimumeisen betreffen onder andere de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving.

Met het van kracht worden van de Wet versterking decentrale rekenkamers is het dagelijks bestuur van een waterschap verplicht verantwoording aan het algemeen bestuur af te leggen over de financiële rechtmatigheid van zijn handelen. Dit betekent voor waterschap Brabantse Delta dat met ingang van het boekjaar 2025 de accountant uitsluitend nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening afgeeft. In deze rechtmatigheidsverantwoording verantwoordt het dagelijks bestuur zich over de al dan niet rechtmatige totstandkoming van lasten, baten en balansmutaties. De accountant stelt vervolgens de getrouwheid van deze verantwoording vast. Beoogd effect hiervan is dat, los van de accountantsverklaring, het goede gesprek kan plaatsvinden tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur over het belang van het realiseren van de doelstellingen binnen de daarvoor ter beschikking gestelde middelen en (wettelijke) kaders. In het controleprotocol wordt hierin nadere invulling gegeven.

ARGUMENTEN

1.1 Wijziging conform wijziging besluit Bado

Op 21 maart 2025 is het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) gewijzigd. Met dit besluit is het Bado ook van toepassing op de waterschappen en is de goedkeuringstolerantie in het Bado aangepast.

Goedkeuringstolerantie vóór de wijziging:

- Fouten in de jaarrekening: **1%** van de totale lasten, **inclusief** toevoegingen aan de reserves.
- Onzekerheden in de controle: **3%** van de totale lasten, **inclusief** toevoegingen aan de reserves.

Goedkeuringstolerantie ná de wijziging:

- Fouten en onzekerheden samen: **2%** van de totale lasten, **exclusief** toevoegingen aan de reserves.

Deze nieuwe norm is vastgelegd in artikel 2 van het Bado:

- Artikel 2, lid 1: stelt de tolerantie op 2% voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld.
- Artikel 2, lid 3: definieert de omvangsbasis als de totale lasten zonder toevoegingen aan de reserves.

Het besluit rechtmatigheidsverantwoording, het controleprotocol voor de controle op de jaarrekening waterschap Brabantse Delta vanaf jaarrekening 2025, de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Waterschap Brabantse Delta (art. 108) en de verordening controle op financieel beheer Waterschap Brabantse Delta (art. 109) wijzigen conform Bado besluit datum 21 maart 2025 en zijn daarmee weer in lijn met de wetgeving.

De wijziging in de verordeningen, artikelen 108 en 109, houdt in dat voortaan het gezamenlijke totaalbedrag van rechtmatigheidsfouten én onduidelijkheden wordt geëvalueerd ten opzichte van de verantwoordingsgrens. Voorheen werden deze bedragen afzonderlijk — dus óf rechtmatigheidsfouten óf onduidelijkheden — getoetst aan die grens.

1.2 Actualisatie financieel normenkader

Jaarlijks wordt beoordeeld of het bestaande financieel normenkader aanpassing behoeft. Het financieel normenkader wordt (opnieuw) vastgesteld door het algemeen bestuur, als onderdeel van het controleprotocol, en is van toepassing op de controle van Waterschap Brabantse Delta. Het huidige financieel normenkader is aangevuld op basis van de door de Unie van Waterschappen opgeleverde overzicht met nieuwe en gewijzigde externe wet- en regelgeving met financiële consequenties. Daarnaast zijn de AB-besluiten over 2025 opgenomen in het overzicht met interne regelgeving, mits hieraan financiële consequenties verbonden zijn. Het voorliggend geactualiseerd financieel normenkader wordt voorgelegd in verband met wijzingen in interne en externe wet- en regelgeving en is van toepassing op de boekjaren 2025 en 2026.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

1.1

De aanpassing van het besluit rechtmatigheidsverantwoording naar aanleiding van de aangepaste wetgeving dient in principe vastgesteld te worden voor aanvang van het boekjaar 2025. Het achteraf vaststellen heeft echter geen juridische consequenties doordat zij enkel werking binnen het waterschap heeft. Bovendien is de wetgeving gedurende boekjaar 2025 gewijzigd waardoor deze aanpassing niet voor aanvang van het boekjaar heeft kunnen plaatsvinden.

Uiteraard is het mogelijk dat door deze grenzen te hanteren fouten en onduidelijkheden niet opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording omdat deze onder de verantwoordingsgrens vallen. Doordat de rapporteringstolerantie echter lager is, zullen individuele fouten of onduidelijkheden alsnog gerapporteerd worden via de paragraaf Bedrijfsvoering.

1.2

Geen noemenswaardige risico's. Er dient een vastgesteld en geactualiseerd controleprotocol met financieel normenkader beschikbaar te zijn voordat de balanscontrole van de accountant start. Deze start medio april 2026.

FINANCIËLE DEKKING

Er zijn geen extra financiële consequenties.

UITVOERING NA BESLUITVORMING

De vastgestelde verantwoordingsgrens en rapporteringstolerantie worden opgenomen in het controleprotocol en de verordeningen art. 108 en art 109 en zullen gelden voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC).

Het controleprotocol met financieel normenkader en de geactualiseerde verordeningen art. 108 en art. 109 zullen gebruikt worden door de accountant bij het uitvoeren van de jaarrekeningcontrole en door de interne auditors bij het uitvoeren van de werkzaamheden in het kader van de verbijzonderde interne controle. Op basis van de gemaakte afspraken kan het goede gesprek plaatsvinden tussen het dagelijks en algemeen bestuur over het belang van het realiseren van de doelstellingen binnen de daarvoor beschikbare middelen en (wettelijke) kaders.

COMMUNICATIE

Over de rechtmatigheidsverantwoording is geregeld contact met de accountant. Zij ontvangen tevens het geactualiseerde controleprotocol met financieel normenkader, en de geactualiseerde verordeningen art. 108 en art. 109.

Bijlage(n) bij het besluit

1. 2025 04 16 Publicatie Staatsblad aanpassing Bbv Bado Waterschapsbesluit
2. Controleprotocol voor de controle op de jaarrekening van Waterschap Brabantse Delta vanaf jaarrekening 2025
3. Verordening financieel beleid, beheer en organisatie Waterschap Brabantse Delta (art. 108)
4. Verordening controle op financieel beheer Waterschap Brabantse Delta (art. 109)